

Nr 2.

Första kammarens allmänna beredningsutskotts utlåtande i anledning av väckt motion angående utredning av frågan om ett lika för hela landet gällande bensinpris.

I en inom första kammaren väckt, till dess allmänna beredningsutskott hänvisad motion, nr 176, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Svedberg* har yrkats, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan om ett lika för hela landet gällande bensinpris.

Frågan om ett för hela landet enhetligt bensinpris har upprepade gånger varit föremål för riksdagens behandling.

Med anledning av flera motioner i ärendet beslöt 1946 års riksdag att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning huruvida och på vad sätt en regional utjämning av priserna på flytande motorbränsle lämpligen kunde åstadkommas. Den begärda utredningen verkställdes av 1945 års oljeutredning (SOU 1947: 14) men har icke föranlett någon åtgärd.

Vid 1950 års riksdag väcktes i båda kamrarna motioner med yrkande om en förnyad utredning av frågan. Under åberopande bl. a. av att några nya omständigheter icke tillkommit sedan oljeutredningens betänkande framlades, vilka skulle göra problemet mera lättlost, avstyrkte båda kamrarnas allmänna beredningsutskott de i ämnet väckta motionerna, och riksdagen beslöt i enlighet med utskottsförslagen.

Frågan återkom vid 1951 års riksdag, då i motionerna I: 14 och II: 9 hemställdes om en skyndsam utredning av frågan om möjligheten att åstadkomma en prisutjämning inom landet i fråga om flytande drivmedel genom ett clearingförfarande i statlig regi, dock så anordnat att några kostnader för staten ej skulle uppkomma.

Liksom 1950 inhämtades av vederbörande utskott yttranden över motionerna från priskontrollnämnden, bränslekommissionen, Sveriges oljekonsumenters riksförbund samt Brännoljecentralen, representerande åtta oljebolag. Bränslekommissionen och oljebolagen avstyrkte motionerna såväl 1950 som 1951, Riksförbundet tillstyrkte. Priskontrollnämnden ställde sig vid båda tillfällena förstående till tanken på en partiell utjämning av drivmedelspriserna men anförde i sitt utlåtande 1951 att det ifrågasatta clearingförfarandet måste förutsätta en noggrann kontroll över oljeföretagens försäljning, vilken bleve besvärlig att upprätthålla, varjämte förfarandet komme att medföra icke obetydliga kostnader för administration och kontroll. Nämnden hade i det ovanberörda tidigare yttrandet framfört

tanken på en partiell utjämning av priserna på flytande drivmedel genom inrättandet av ett antal nollzoner i Norrland.

I sitt över motionen avgivna utlåtande, nr 6, anförde första kammarens allmänna beredningsutskott att även om en jämkning av zonindelningen på sätt priskontrollnämnden antytt torde kunna upptagas utan särskild utredning i enlighet med motionens yrkande kunde det vara ändamålsenligt att en närmare undersökning företoges angående lämpligheten av och möjligheterna för införande av ett enhetligt pris på flytande drivmedel inom hela landet, varvid även andra möjligheter till frågans lösning än de i motionen angivna kunde upptagas till prövning. Utskottet tillstyrkte således utredning, men första kammaren avslög utskottets hemställan. Andra kammaren avslög likaså den likalydande motionen, II: 9.

Utskottet. I den föreliggande motionen erinras om att andra kammarens allmänna beredningsutskott i sitt utlåtande över de i ärendet väckta motionerna vid 1950 års riksdag ifrågasatte huruvida icke en jämkning i zonindelningen skulle i viss mån tjäna ett utjämnande syfte. Utskottet ansåg dock att det borde ankomma på vederbörande prisreglerande myndighet att ägna denna fråga uppmärksamhet. Då denna utväg icke lett till något resultat har motionärerna ånyo velat bringa frågan inför riksdagen.

Enligt vad utskottet inhämtat har priskontrollnämnden helt nyligen upptagit frågan om införande av ett antal nollzoner i Norrland till närmare prövning. Utskottet vill understryka angelägenheten av att denna prövning sker i en positiv anda, så att åtminstone en partiell utjämning av drivmedelspriserna till Norrlands favör skall kunna åstadkommas.

Med hänvisning till att den i motionen berörda frågan således upptagits och på sätt som torde vara mest ändamålsenligt får utskottet hemställa, att motion I:176 ej måtte till någon första kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 20 februari 1952.

På utskottets vägnar:

JOHN SANDBERG.

Närvarande: herrar Sandberg, Birger Andersson, Ernst Hjalmar Nilsson, Lundqvist, John Wiktor Jonsson, Arrhén, Weiland, Rune Johansson och fru Wallentheim.